

ויצא

מאמרים ושיחות ממו"ר הגה"צ
רבי יצחק משה ארלונגר שליט"א

"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש, ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא, ויחלום והנה סולם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה וגו'"

(כ"ח), יעקב הוא הנשמה הקדושה היוצאת מבאר שבע, היינו משבועה שמשביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע (נדה ל':). וילך חרנה, מיד הולך עמו חר"ן, ג' פעמים אלקיים, קטנות המוחין, ויפגע במקום, הוא מגיע למקום שהועיד לו הרבש"ע, אל האב והאם הראויים לו ולבית הראוי לו והנאות להשלים תקפידו עלי אדמות, כמ"ש ז"ל (יזמא ל"ח) במקומך וישיבוך ומשלך יתנו לך וכו', אמנם, מחמת שהוא בקטנות המוחין, אזי וילן שם, לשון "וילונו כל עדת בני ישראל"

(שמות ט"ז, ב'), יש לו תלונות וטענות על המקום שהוא נמצא בו, וכל זה כי בא השמש, שהמוחין שלו חשוכים וזמה נמשכים לו כל מיני כעס ורוגז, למה השי"ת בראת אותי עם תכונות אלה ולא נתת לי לב להבין ואוזניים לשמוע, ולמה לא שמת אותי אצל איש עשיר שיהא ליבי פנוי לעבודתך, ולמה שמת חלקי עם אנשים כאלו העוסקים בחיי שעה וכדו' וכדו' טענות מטענות שונות, וכלל הטענות נמשכים מחר"ן שהוא ג' פעמים אלקיים, מוחין דקטנות.

ומה עצתו, ויפגע במקום, אין פגיעה אל תפילה, חסידים הראשונים היו שוהין וגו' כדי שיכוונו ליבם למקום, השכינה הקדושה היא נקראת מקום ועליה היא התפילה להיות נדבק בה ממקום שהוא, כמ"ש (ברכות ו'): כל הקובע מקום לתפילתו וכו', שצריך למצוא השכינה הקדושה הנמצאת עמו במקום שנשלח לשם, אמנם היא מתחבאת במלבושים שונים ומשונים כמ"ש אך אתה אל מסתתר ובשביל גלגולתה צריך הרבה לעמוד בתפילה, אין פגיעה אל תפילה, לצפות ולכסוף לפגיעתו ואשרי המחכה ויגיע, כמו שהשיב החסיד מחובות הלבבות כששאלוהו היכן הוא הרבש"ע, אמר: בציפיה (שער הייחוד פ"י).

ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו, אבני המקום הם אותיות התורה שנבראו בהם שמים וארץ, כמו שאמרנו בספר יצירה ב' אבנים בונות ב' בתים, ואבנים הללו מתגוללות זה בכה וזה בכה ומצפות על עובר אורח שיטה אליהן חסד ויקח אותן, ובעמדו במקום הזה שהרבש"ע שלח אותו לשם והוא משתומם על המראה, למה הגיע למקום צר וחושך כזה, יקח מאבני המקום הללו וישם מראשותיו, שיעלה האבנים למחשבה שלו, וישכב במקום ההוא, וישכ"ב, י"ש כ"ב, יעשה מאותיות הללו תורות ותפילות, כי כשהולך בדרך התורה בכל מה שעובר עליו, אזי הוא עושה מהאותיות תורות, וכשעומד לשפוך שיחו לקב"ה על כל מה שנעשה עמו במקום הזה, בכך עושה מהאותיות תפילות, ועי"ז יש עלייה לאותיות ונגזרות למעלה.

על דרך משל, אדם שמתגורר בקרב בני אדם שנדמה לו שאינם עובדי השי"ת מספיק, ובוודאי אם היה ביכולתו היה עוקר למקום אחר והולך אל שאהבה נפשו, אבל הוא אסור בזיקים ולא יכול ללכת ימין ושמאל, אם משום ההתנגדות בני ביתו ואם משום קושי הפרנסה ואם משום שאינו יכול לקרוע ילדיו ממקומם, הכלל שהוא שרוי בצער גדול על ריחוקו מחבריו אשר כלבבו ועל שאינו יכול לעסוק בתורה ותפילה כרצונו הטוב, הנה עבודתו ליקח אבני המקום הללו עצמן ולעשות מהן תפילות, כגון שעומד ואומר לרבש"ע: רבש"ע, גלוי וידוע לפניך שמאוד הייתי רוצה לשפוך שיחי לפניך בחשק והתלהבות, אבל מחמת המאורעות שמסביבי וקטנות המוחין, אינני מסוגל לזה, אנא ממך, קבל נא תפילתי באופן הזה שאפשר לי להתפלל על כל פנים, כי הרי רק אתה שלחת אותי לכאן ורק לך גלוי וידוע למה הוא טוב שאהיה כאן ולא באף מקום אחר, אנא ואנא, למד אותי לעבוד אותך מהמקום הזה דייקא באופן שאשאר דבוק אליך ואגרום נחת רוח לעילא! הנה בתפילה הזו לוקח אבני המקום ושם מראשותיו ויש להן עלייה נפלאה עד אין קץ.

זו עבודה יקרה מאוד, כתב אודותיה בבית אהרן, שלא יהא לך חלוק על המקום (ילקו"ש דברים ו'), רמז למקום שאדם נשלח לשם, אם ברוחניות ואם בגשמיות, לא יחשוב על מקומו דברים רעים כענין "וילן שם" המבואר, רק "ויפגע במקום", יחפש השכינה המסתתרת עמו במקום שהוא דייקא ואותיות התורה היקרים הגנוזים בהשתלשלות זו שעוברת עליו.

כי הגם שיש לו לאדם בחירה בלי ספק וכוח שוה לבחור בטוב, כל זה הוא קודם מעשה, אך לאחר שכבר היה מה שהיה, אם באשמתו ואם שלא באשמתו, הכל הוא מאת השי"ת ואך מידו הייתה זאת, אף שהוא נשגב מבינת אנוש איך ילכו שניהם יחדיו, הוא

מן הנסתרות לה' אלוקינו ובמופלא ממך אל תדרוש, והכלל שכך הוא האמת על כל פנים שלאחר מעשה מוכרח לחשוב באמונה שלימה טהורה שהמקום שהגיע אליו ברוחניות או בגשמיות, הוא מתוקן לו מששת ימי בראשית להעלות משם כמה אבדות יקרות השייכות לשורש נשמתו, אפשר שהניצוץ גנוז באילן ישן או בדבר מאכל ומשתה או באיזה עסק ומטבעות כסף וכדו', ורק הוא בגלל איכות נשמתו, מסוגל להעלות ארוכה לאותו הניצוץ, כמו למשל שהניצוץ הוא ממידת החסד, צריך איש חסיד שיעלה אותו וימציא לו תיקון, ומחמת שנשמת האיש הזה היא מחינת חסד שבחסד, השי"ת מסבב סיבובים ומגלגל גלגולים שייגיע אל המקום הנידח הזה להעלות ארוכה לעלה נידף, והוא ממש כענין זיווגו של אדם שהשי"ת משפיל לזה ומרומם לזה כדי לעשות שידוך, כך משפיל לזה ומרומם לזה וכמה מיני הרפתקאות כדי להביא האיש המסוגל להעלות הניצוץ למקום שהניצוץ יושב וממתין לו שם. ואין חכמה ואין עצה ואין תבונה נגד ה', רק יכול לבחור אם ללכת באמונה ותמימות ולשמוח עם השליחות שנתן לו השי"ת במקום הזה ולצפות ליום שיזכה למלאות שליחותו על צד הטוב, או ללכת כל ימיו עם תלונות ודמעתו על לחיו, וכמו שאיתא בפרשתן במדרש על ענין זיווגו של אדם, 'רבי יהודה בר סימון פתח "אלהים מושיב יחידיים ביתה" (תהלים ס"ח), מטרונה שאלה את ר' יוסי בר חלפתא וכו', אמר לה הקב"ה יושב ומזווג זיווגים, בתו של פלוני לפלוני אשתו של פלוני לפלוני, ממונו של פלוני לפלוני וכו', מה עושה להן מזווגן בעל כרחן שלא בטובתן וכו', מהו "בכשרות", בכ"י וישרו"ת, מאן דבעי אומר שירה ומאן דלא בעי בכי.

ואפשר, שאחרי שיסיים אדם תפקידו הנרצה במקום שנשלח לשם בראשונה, ועכשיו מבקש לישב קצת בשלווה בעולם הזה, הרבש"ע שולח אותו מיד למקום אחר להתחיל ענין חדש לגמרי, ואם אינו בעל אמונה תקיפה הוא מתמלא רחמים על עצמו ויושב בביתו ועורך חשבון נפשו איך הגעתי למקום הלז, כמה שוטה הייתי שהתפתיתי אחרי דברי אותו האיש שיעץ לי לבוא הנה, ועתה הנה שוד ושבר מן הפח אל הפחת, יגעתי באנחתי ומנוחה לא מצאתי, אך אם הוא מאמין מיד מתחיל ליקח מאבני המקום ושם מראשותיו והולך במחשבתו ורואה אבני נזר מתנוססות על אדמתו ושמה מאוד שנמצא לבבו נכון להשיב האבדות הללו, ואזי רואה "הנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", רואה איך כל העניינים הנמוכים שמתגלגל בניהם הם סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו כחפץ בורא העולמים להשפיל לזה ולרומם לזה כדי ללקט מציאות.

הנה יעקב אבינו ע"ה אירעו לו מאורעות משונים כאלה, מתחילה נקרא לגנוב הברכות ואחר כך הוכרח מיד לברוח על נפשו מפחד אחיו, ויהי בדרך נגנב ממנו כל אשר לו ונע ונד בדרכים בערום וחוסר כל, אחר כך הוחלפה משכורתו עשרת מונים ועד שכבר הגיע אל המנוחה ואל הנחלה הוכרח לברוח עוד הפעם וימצאוהו הרודפים וכו', אם היה עובר מיני ומקצתיה על איש פשוט היה טרוד כל ימיו בסיפור הטרגריות שלו והולך שחוח מדוך לדוך וסומך עצמו על רחמי אנשים, וכמו שמצייר בליבו ילד רך שלומד פעם ראשונה המעשה הזה מיעקב אבינו, כמה רחמים מתעוררים בקרבו על הצדיק שנרדף על צווארו, אך האמת היא שיושב בשמים ישחק ה' ילעג למו, ודווקא מחמת שברח אל לבן שכה להעמיד י"ב שבטי י"ה, וכל מאורע ומאורע שבא עליו, הכל היה בעצה עמוקה להמציא את כרם ה' בית ישראל ולהיות לעזר לבניו ולבני בניו בכל אשר ימצא אותם עד עת קץ, ובוודאי יעקב אבינו ע"ה כבר היה משער כל זה בשעת מעשה, היינו בעת שברח מעשו ובעת שלחם בלבן ובעד שנאבק איש עמו עד עלות השחר, בכל זה היה ליבו סמוך ובטוח שאין מקרה בעולם כלל והכל לתכלית הטוב האמתי לתקן הצריך תיקון ולכבוש דרך בארץ לא עבר בה איש, וזה הפי' "ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו", אשר לכאורה הוא פלא על בחירי שבאבות יעקב אבינו איך התיירא מפני החיות או הליסטים הרי אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה, והחסיד מחובות הלבבות כשראו אותו לן במדבר באין פחד, שאלו אותו כלום אין אתה מתיירא מפני החיות, השיב ירא אני לירא יראה זולתו, ואיך יאות ליעקב אבינו לגדור עצמו באבנים, אך מתרץ הרבי ר' ברוכל שיעקב אבינו שם אבנים מראשותיו, היינו שהניח שמירה על המחשבה שלו, שהמחשבה היא תמיד ברצוא ושוב וצריכה שמירה מעולה שלא לזוע מהאמונה הפשוטה רגע כמימריה, וזה היה יעקב אבינו טורח בכל מה שעבר עליו להיות תקיף וחזק באמונה בכל עת ובכל רגע. ומה יכול כל איש ללמוד לעצמו, איך כל מקריו ומאורעותיו הם רק בסיבת אבני המקום השייכים אליו שצריך ליקחם ולהשימם למראשותיו, והכל באשר לכל כבר רשום בראשית המחשבה, באיזה בית יגור ואילו בגדים ילבש וכמה ממון יהיה לו ומאיזו פרנסה יתפרנס ובאיזה מסעות יסע וכו', ולמה יצטער בכדי על מה שהוא הטוב הגמור בעבורו.

דרך ביסודות החסידות ובפרט ביסודות טשערנאביל, וזה דבר המכתב:

"אנשי לבבי אשר נפשם קשורה בי ואהבתכם תקוע בליבי באהבת עולם בלי תימוט וכו', כבר מרגלא בפומא לאמר טוב לגבר שיחנך דרכו בפשטות התורה להגות בו יומם ולילה ולשמרה כסדר הש"י"ע אחת לאחת, חלילה להם לדחות את השעה לעלות במעלות כי אולי יפסוק דרגה מתותיהו ויפלו חלילה מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, הסו בני הסו במופלא מכאן אל תדרשו חבו כמעט רגע עד יתנוססה אבני נזר על אדמתו ומלאה הארץ דעה את ה'. ביני וביני יסמוך דברי ליבכם כי בן הייתי לאבי ויורני לאמר כדבר אשר הוריתכם היום הזה.

ואם יאמר האומר בהפקירא ניהא ליה וימעט חמידא דאורייתא לדרוף כל היום להשיג אהבת ה' ויראתו ית"ש [זיך דרייען מיטן טלית אויפן פלייצע ולתפוס מוחין כמה שעות ולהתפלל שחרית בחצות היום...], אל תאמין בו, סטה מעליו ועבור כי לא מחכמה שאל זאת, אטו יראה מלתא זוטרתא היא לבא אליה בידיים ריקניות טרם אשר יתוש כח אדם בליעל על ידי התורה, הם כי לא להזכיר, זאת נקטו האי כללא בידכם כי דרך הממוצע חשוב ומקובל לפני השי"ת ועל ידי התורה יכול כל אחד ואחד לבא אף למדריגה גדולה שבגדולות, והעיקר אמונה כי מאז בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה, יסוד ושורש העבודה להאמין בה' ובמשה עבדו אשר אתפשטותא בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק ויפתח בדורו וכו' אשר מבלעדי צדיק ונושע לו חיה יחיה אלף שנים לא ידבק בידם כי אם כמצות אנשים מלומדה יחשב להם וכו'.

כללו של דבר לפי שכלו יהולל כפי ערך הכנות על ידי התורה כמו כן שופע עליו חלק אלוך ממעל והכל על ידי הצדיק אשר נפשו קשורה בו, והיה אם יפול הנופל ע"י חמת המציק וישב ממנו שבי במקרה הכסיל חלילה, לא ירפה ידו מלעבוד עבודתו כי טובים תיקוני אדוני אבי מורי ורבי הקדוש זכר צדיק וקדוש לחיי העולם הבא אשר מפיו הקדוש וכן אשר שמעו ממנו מסוגלים לתקן הדבר והיה כלא היה כלל, והעיקר לשוב אל ה' באמת בלב נשבר ונדכה ולא ישתקעו במקום וכו', וכנפש המעתיר בעדם לטובה ולברכה חיים עד העולם.

נאום אהרן בן הרב אאמו"ר מוה"ר מרדכי זללה"ה"

ורואי לדעת כי האדם עץ השדה, כמו עץ, יש מקום המתאים לו לגדילתו לעשות ענף ולשאת פרי, ויש מקום שאין מתאים כל כך לגדילתו, וכשרואה בעל השדה שהעץ אינו מצליח במקומו, עוקרו ושתלו במקום הראוי לו, כך האדם צריך דווקא האדמה הראויה לעניינו והסיבות הנאותות לו, כדי להצליח בתכליתו שהיא גילוי אלוקותו ית"ש בעולם, וכדי שיבוא למקום הנכון לו הרבש"ע חושב מחשבות והוא מסיבות מתהפך בתחבולותיו, שקלן צרפן המירן, עד שמגיע אל מקומו הטוב וזרעו נקלט ומכה שורש עד שזוכה להיות בעצמו סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו, היינו בו ממש, כי באילן שלו עולים ויורדים מלאכים, שנעשה מרכבה לשכינה.

וזה תפקיד כל איש ישראל, לעשות עקודים נקודים וברודים, היינו לקחת אבני קודש ולעשות מהם דיבורים, וכל הפרשה מראשיתה ועד סופה היא בסביבת אבנים הללו, מתחילה ויקח מאבני המקום, ובסוף לקטו אבנים ועשו גל, כי כל מאורעותיו של אדם מתחילה ועד סוף הם ללקט אותיות השייכות אליו ומן האותיות הללו עצמן שבהם נבראו שמים וארץ, נעשה תורה, שזהו סוד פרשתן, התורה שיצאה מהאותיות שליטת יעקב אבינו עליו השלום, וכמו המבואר בבעל שם טוב הקדוש, שלכן רדף לבן אחרי יעקב אבינו, כי יעקב אבינו בירר אצלו כל התורה הקדושה למעט פרשה אחת של "ויחזר ליעקב וירב בלבן", ולזה היה צריך לדרוף אחריו כדי שיגמור יעקב אבינו לברר ממנו הכל, ומן הברורים האחרונים האלו נעשה פרשת ויחזר ליעקב.

וכל נפש ונפש יורדת לברר חלקים שלה מתורת שבכתב ושבעל פה, ומקבל הכוח לזה משמים כמ"ש (נדה ל'): תינוק במעי אמו וכו' נר דלוק על ראשו וכו' ומלמדים אותו כל התורה כולה, וכשיצא ממעי אמו הולך לברר החלקים שלו שהם גנוזים בפרשיות כאלו של "ויחזר ליעקב", וכל פעם שעומד בניסיון אז הוא גונב התרפים שהם האותיות, ואז הקלי' נשאר קשקש נידף והולכת אחריו וצועקת "למה גנבת את אלהי", אמנם מהאותיות נעשה גל ואינם יכולים עוד לקרב אליו, "עד הגל הזה ועדה המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה" (ל"א, נ"ב), עד "ויעקב הלך לדרכו", שהנשמה חוזרת אל הרבש"ע, "ויפגעו בו מלאכי אלוקים", שבאים לפני מלאכי השלום ואומרים "בוא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכחו" (ישעי נ"א, ב') אשרי מי שבא לזה.

(רעואו דרעוין ויצא תשעה)

אנפין חדתין חידושי תורה על פרשת השבוע

"ויחלם והנה שלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עלים וירידים בו" (בראשית כ"ח י"ב). בזה"ק מבואר כי מלאכים אלו אשר עלו וירדו בסולם היו י"ב מלאכים חלוקים לדי' כיתות של ג' נגד ד' רגלי המרכבה כל ג' מלאכים כנגד רגל אחד, והאריז"ל כתב לכוונם באמירת שוכן עד בשחרית של שבת בחיובת כפי ישרים תחרומם וכו' (ע"י סדור ר' שבת), ושמות מלאכים אלו הם מיכאל קדמיאל פדאל, גבריאל צדקיאלי חסדיאל, רפאל רזיאל סטוריה, נוריאלי יפיאל ענאל. ויש לרמוז בפסוק **ויחלם והנה שלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עלים וירידים בו** עם הי"ד תיבות והכולל גימ' ב' אלפים ת"ן, שזה למספר שמות הי"ב מלאכים **מיכאל קדמיאל פדאל גבריאל צדקיאלי חסדיאל רפאל רזיאל סטוריה נוריאלי יפיאל ענאל** עם הי"ב כוללים שלהם, הלא המה המלאכים שעלו וירדו בסולם, ופשוט. ואולי א"ל שזהו ג"כ סוד הי"ב חלוקי אבנים שהניח יעקב אבינו תחת ראשו, נגד י"ב מלאכים אלו, וגם שם נמצא שנרמז **כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו** עם ל"ה האותי והכולל גימ' ב' אלפים ת"ן שזה למספר הי"ב מלאכים עם הכוללים שלהם כנ"ל.

בענין מציאותו של לבן הארמי אפשר להמתיק מעט וליתן טעם פנימי במציאותו של לבן שכל דברו היה רמאות ומרמה, דמבואר בספרים כי עולם אחד יש שקודם לכל העולמות והוא בראשית כל המדריגות העליונות ונקרא לובן העליון, כי מעוצם גבהו הוא אור פשוט שאין בו שום גוון בהיותו בראשית ההשתלשלות קרוב מאד לאור א"ס ב"ה, ועצמותו ית' היא אחדות הפשוט שאין בו שום שינוי, ובעצמותו ית' אין מציאות של חסד או דין או שום שינוי אחר רק הכל אחדות פשוט בלי שום גוון מה שאין לנו שום השגה בזה, כי לתחתונים יושג האור רק בהיותו מלוכש בכלי, פעם הוא כלי ומלוכש של חסד ופעם במלוכש של דין וכעדה"ז, אמנם בעצם האור א"ס אין שום שינויים והכל שווה אצלו ית', לכן במידה עליונה זו יכול אפילו החוטא הגדול ביותר להתקבל, כי אין שם שום שינוי של רחמים או דין שיוכל לדחותו והקב"ה בעצמו הוא טוב שמדרך הטוב להיטיב.

ואי בזה"ק על לבן שהיה בחי הלעומת זה של בחי עליונה זו הנקראת לובן העליון, וע"כ נקרא שמו לבן, וזה הטעם שאצל לבן היה בחי' זו של אחדות פשוט בלי שום שינוי רק שהיה מצד הקלי', לכן היה הכל שווה אצלו ולא היה לו שום הבדל בין אמת לשקר, ובחבי' זו אין שום נפק"מ אם אתמול אמר ליעקב היפך ממה שאומר היום. ולזה נאמר אצל יעקב בפרשה זו "וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם", כמוכא בספה"ק כתבי קודש מהרה"ק מבארדיטשוב ז"ע אשר מביא בשם רבו המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע על פסוק זה שנשא יעקב רגליו להורות על העלאת המדריגות הנמוכים הנקראים רגליים ועלה בני קדם הוא מקום הלובר העליון מקום אשר אין בו שום גוון, כי יעקב היה מוכרח להתעלות במדריגה עצומה עד לעולם עליון זה של לובן העליון שורש הבריאה, ודייקא שם היה יכול להכניע את לבן שהיה הלעומ"ז של שורש הקדושה.

עירין קדישין עובדות ומוסר מקדושי עולם

יום ו' ערש"ק ח' כסליו, יו"ד של הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל ז"ע. הרה"ק ר' אהרן מטשערנאביל ז"ע היה בנו בכורו של הרה"ק המגיד מטשערנאביל ז"ע והוכתר ע"י אביו להנהיג עדה עוד בחיי אביו. כל צדיקי דורו חדרו לקראתו ובפרט לעת זקנותו אחר שהאריך ימים והיה מזקני הצדיקים בדור, ומפי צדיקים רבים נשמעו הפלגות גדולות על שגב קדושתו של הרה"ק מטשערנאביל.

הרה"ק ר' אהרן מטשערנאביל ז"ע אמר שבעקבתא דמשיחא לפני ביאת משיח צדקיני יהיו נסיונות קשים באמונה, והעיצה איך יוכלו להחזיק עצמם באמונה טהורה יהיה ע"י סיפורי צדיקים "אפילו פון אונז זאל מער רעדן און פון אונזער טישן מיט בענק..." (אפילו מאתנו יכולים לספר, ואפילו מהשולחנות והספסלים שלנו...)

כדרכם של הצדיקים תלמידי הבעש"ט הקדוש, נסע גם הרה"ק מטשערנאביל בכפרים ועיירות לעורר יהודים לתשובה, פעם הגיע הרה"ק בצניעא לשבות בעיר אחת שלא דרו בה חסידים ולא הכירוהו, וכיון שאנשי העיר היו צריכים תיקון גדול בענייני שמים, רצה הרה"ק לעוררם לתשובה בתפילתו כדרך תלמידי הבעש"ט, ובערב שבת נכנס הרה"ק לבית המדרש ובלא אומר ודברים בלי נטילת רשות ניגש אל העמוד והתחיל להתפלל 'הודו' לפני מנחה ברוב התלהבות, לאנשי המקום חרה מאד על העוזת של האברך שלא זו בלבד שאינו נוטל רשות לגשת אל העמוד עוד מעזי לשנות את נוסח התפילה ולהתפלל כעדת החסידים, והחליטו אנשי העיר שאחר התפילה מוכרחים לקיים בו 'פסק', אולם בכל זאת חששו פן תלמיד חכם הוא ויכולים להיענש על פגיעה בת"ח, הגיעו למסקנא כי הרב יבחן את האברך והיה אם ייווכחו לדעת כי ת"ח הוא יעזבוהו לנפשו אולם אם לא הרי שאז יקיימו בו 'פסק' כראוי לו... אחר התפילה ניגש אליו הרב ושאלו אם יכול לדבר עמו בלימוד, אחר שקיבל את הסכמתו שאלו הרב באיזה מסכתא ירצה לדבר בלימוד, השיב לו הרה"ק היכן שתרצה, ניגשו הנוכחים לארון הספרים ושלפו משם את הגמ' הראשונה שמצאו, ויצא מסכת בבא מציעא, שוב שאלוהו היכן בבי"מ ברצונו לדבר, חזר הרה"ק שוב ואמר "היכן שתרצו", פתחו את הגמ' ונפתחה לסוגיית "ההונאה עד שתות" והורו לו בני המקום לומר שטיקל תורה על סוגיה זו, פתח הרה"ק פיו הקדוש ואמר להם: ההונאה - אדם יכול להונות את עצמו, עד שתות - עד המידה השישית היא מידת יסוד, שם כל אחד מכיר את עצמו ויודע היכן הוא עומד עם הקב"ה... הדברים שיצאו בקדושה וטהרה מלב קדוש ומורתח חדרו עמוק עמוק לתוך ליבות אנשי העיר שנתעוררו כולם בתשובה ושאלוהו 'רבי, מהי העצה', אמר להם הרה"ק "כספים אין להם שמירה אלא בקרקע", השמירה היא להשפיל עצמם בחי' קרקע ולהיות בהכנעה כלפי שמיא...

מכתב נורא נשמת לדורות, מכתב ששלח הרה"ק רבי אהרן לחסידיו להורות להם